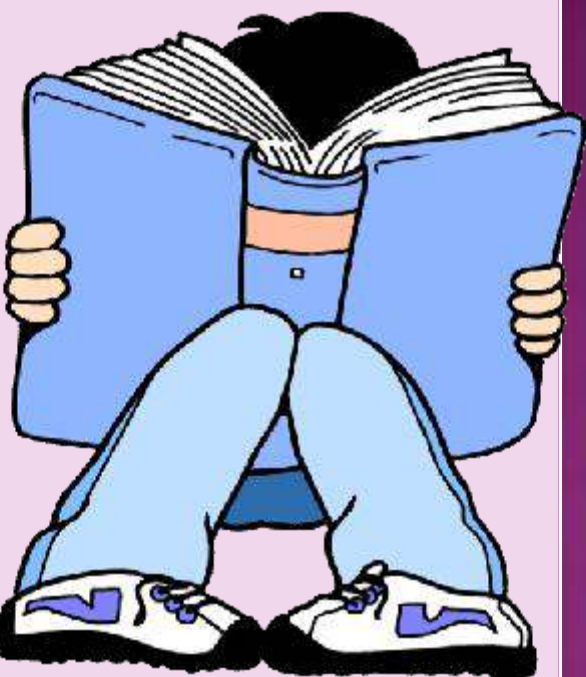

Дата: 09.05.2025р.

Урок: Основи здоров'я

Клас: 8-А

**ВИДИ
ПРАВООПОРУШЕНЬ.
ПОВЕДІНКА ПІДЛІТКА
У РАЗІ ЗАТРИМАННЯ
ПОЛІЦІЄЮ.**

*Твоє право не повинно порушувати
права іншої людини*

ПРИГАДАЙМО:

- ◎ **Правопорушення** — це протиправне суспільнонебезпечне винне діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого людина може бути притягнута до юридичної відповідальності.
- ◎ **Злочини** — це найбільш злісні правопорушення, небезпечні для суспільства і життя людей.
- ◎ **Проступки** — це правопорушення, менш небезпечні для суспільства, ніж злочини.

- ⊙ За різні порушення наступає різна відповідальність і відповідно різні види покарання.
- ⊙ Ознаками злочину є явна суспільна небезпека, протиправність, винність, караність.
- ⊙ За скоєння злочинів закон передбачає найсуворіше кримінальне покарання. Особа, яка вчинила кримінальне правопорушення, є злочинцем.
- ⊙ Проступки тягнуть за собою не кримінальне, а адміністративне, дисциплінарне або цивільно-правове покарання (попередження, догана, відшкодування збитків).
- ⊙ Залежно від сфери скоєння розрізняють цивільні, адміністративні, дисциплінарні проступки.

ПРАВОПОРУШЕННЯ - ЦЕ ДІЇ, ЯКІ ПОРУШУЮТЬ ПРАВА, ГАРАНТОВАНІ КОНСТИТУЦІЄЮ ДЕРЖАВИ

- ⦿ Розрізняють такі види правопорушень:
- ⦿ - дисциплінарні проступки (пропуск занять без поважної причини);
- ⦿ - цивільно-правові або майнові правопорушення (пошкодження чужого майна);
- ⦿ - адміністративні правопорушення (порушення Правил дорожнього руху);
- ⦿ - кримінальні правопорушення (крадіжки, нанесення тілесних ушкоджень)

ЗА КОЖНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ, СКОЄНЕ ГРОМАДЯНИНОМ, ПЕРЕДБАЧЕНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

- **Відповідальність** - це визначені законом дії щодо порушників закону, які встановлюються відповідно до видів правопорушень.

Слово «відповідальність» означає ще і необхідність обов'язково відповідати за власні дії та вчинки.

ДИСЦИПЛІНАРНІЙ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДЛЯГАЮТЬ ВСІ УЧНІ

- ◎ За пошкодження чужого майна настає цивільно-правова відповідальність (попередження, запис у щоденнику).
- ◎ Дисциплінарні проступки — це протиправні діяння, що порушують внутрішній розпорядок діяльності підприємств, установ і організацій.
- ◎ Правопорушники дезорганізують нормальну діяльність трудових колективів, порушують трудову, навчальну, службову, виробничу, військову дисципліну.

Скажімо, восьмикласник, який прогулює заняття в школі, є дисциплінарним порушником.

АДМІНІСТРАТИВНІЙ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДЛЯГАЮТЬ ОСОБИ, ЯКІ НА МОМЕНТ СКОЄННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ДОСЯГЛИ ШІСТНАДЦЯТИРІЧНОГО ВІКУ

- До осіб віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років, котрі скоїли адміністративні правопорушення, застосовуються заходи й впливи, передбачені законом:
- попередження;
- догана або сувора догана;
- передача неповнолітньої особи під нагляд батьків або осіб, які їх замінюють, під нагляд педагогічного або трудового колективу з їхньої на те згоди.

*Нецензурна лайка в громадському місці,
перебігання дороги на червоне світло є
прикладом порушення.*

ІСНУЮТЬ ПРАВОПОРУШЕННЯ, В ЯКИХ НЕПОВНОЛІТНІ ПІДЛЯГАЮТЬ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НА ЗАГАЛЬНИХ ЗАСАДАХ - ЦЕ КРИМІНАЛЬНІ ЗЛОЧИНИ

- ⦿ В Україні кримінальна відповідальність наступає з 16 років, а за тяжкі й особливо тяжкі злочини (вбивство, умисне заподіяння тілесних ушкоджень, зґвалтування, пограбування, розбій) наразі починається з 14 років!
- ⦿ Більшість підлітків, скоюючи правопорушення або злочини, навіть не підозрюють про те, що вони повною мірою відповідають за свої дії.
- ⦿ Незнання закону не звільняє від відповідальності.

РОБОТА З ПІДРУЧНИКОМ (УСНО)

- ⦿ Дайте відповіді на питання підручника ст. 140
- ⦿ Ознайомся із правами і обов'язками співробітниками правоохоронних органів ст.143
- ⦿ Запиши в зошит «5 принципів» при спілкуванні з поліцією (слідуючий слайд).

*П'ЯТЬ ГОЛОВНИХ ПРИНЦИПІВ, ЯКИМИ ВАРТО
КОРИСТУВАТИСЯ ПРИ СПІЛКУВАННІ З ПРАЦІВНИКАМИ
ПОЛІЦІЇ, П'ЯТЬ “НЕ” :*

- ⦿ 1 Не провокуй
- ⦿ 2 Не ображай
- ⦿ 3 Не тікай
- ⦿ 4 Не бійся
- ⦿ 5 Не вір

Це принципи універсальні, незалежно від того, з ким саме спілкується підліток: з інспектором ДАІ, оперативним працівником чи дільничним інспектором.

Чемність, спокій, впевненість у собі: при такому поводженні ризик наразитися на неприємності є мінімальними.

ЗНАЙДІТЬ НЕОБХІДНУ ІНФОРМАЦІЮ І ДАЙТЕ ВІДПОВІДЬ НА ЗАПИТАННЯ (УСНО)

Ілля гуляв з друзями і близько восьмої вечора повертався додому. До нього підійшли поліціанти й почали вимагати, аби він показав документи. Коли хлопець сказав, що йому лише 14 років, правоохоронці попросили показати, що у нього в кишенях. Хлопець розгубився, не знаючи, що необхідно робити в такій ситуації.

- Що б ви порадили Іллі?
- Чи знаєте ви, які закони діють у цьому випадку?

ТЕСТ (НА ЗАКРІПЛЕННЯ)

1. З якого віку особа може притягуватися до адміністративної відповідальності:
1) з 15 років; 2) з 16 років; 3) з 17 років.
2. Про місце перебування особи, затриманої за вчинення правопорушення повідомляються:
1) родичі правопорушника; 2) адміністрація навчального закладу;
3) нікого не повідомляють.
3. На який строк, особу може бути затримано за вчинення адміністративного правопорушення:
1) на строк до 3-х діб; 2) не більше як на три години; 3) на строк до 10 діб.
4. Інтереси неповнолітньої особи, яку затримали за вчинення правопорушення, представляють:
1) органи опіки та піклування; 2) будь-хто з родичів неповнолітнього; 3) батьки, усиновителі, опікуни, піклувальники.

ДОМАШНЯ РОБОТА

- Опрацюйте параграф підручника 25 відповідної теми.
- Виконати тестові завдання за посиланням <https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=8202868> .